

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-semper-fidelis/nagroda-semper-fidelis-2020/121030,Bp-Jan-Purwinski-19342021.html>
27.02.2026, 17:50

Bp Jan Purwiński (1934-2021)

30.10.2020

Bp Jan Purwiński. Fot. ze zbiorów prywatnych

Urodził się w polskiej rodzinie na Łotwie 19 listopada 1934 r. W 1961 r. przyjął święcenia kapłańskie i rozpoczął działalność duszpasterską w Dyneburgu – mieście będącym największym skupiskiem ludności polskiej w Łatgalii. W 1977 roku przyjechał na Ukrainę – początkowo pracował jako wikariusz, później został proboszczem. Pełniąc duszpasterską posługę w parafii św. Zofii w Żytomierzu, w 1981 roku objął także obowiązki wikariusza biskupa Ukrainy i Mołdawii. W 1983 r. otrzymał tytuł honorowy osobistego kapelana Jana Pawła II, a w styczniu 1991 r. został mianowany biskupem ordynariuszem diecezji żytomierskiej, która obejmowała wtedy terytorium 8 obwodów Ukrainy. Wraz z utworzeniem w 1998 roku diecezji kijowsko-żytomierskiej został biskupem ordynariuszem z kurią w Żytomierzu. Dzięki jego posłudze Kościół katolicki na Żytomierszczyźnie przetrwał najtrudniejszy dla niego okres prześladowań w czasach komunizmu. Po 1989 roku ks. biskup Jan Purwiński był też jednym z pierwszych inicjatorów powstania polskich organizacji oraz obrońcą polskiej kultury i historii. Dzięki jego staraniom udało się ocalić polski cmentarz w Żytomierzu – jedną z większych nekropolii katolickich położonych na dawnych Kresach, na którym spoczywają m.in. rodziny Paderewskich, Moniuszków, Dąbrowskich i Czackich. Biskup Purwiński aktywnie bronił języka polskiego, starając się przede wszystkim o to, by miejscowi Polacy mogli modlić się w ojczystym języku. Przyczynił się do powstania Kapelanii Polskiej Żytomierszczyzny. W 2011 roku przeszedł na emeryturę, jednak do końca swego życia prowadził aktywną działalność społeczną i duszpasterską. Za swoją działalność i patriotyzm został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej oraz odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, a w 2020 roku Instytut Pamięci Narodowej uhonorował go nagrodą Semper Fidelis.

Ks. bp Jan Purwiński zmarł 6 kwietnia 2021 roku w Żytomierzu.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)